

Hoofdstuk 2

Internationale Benchmarks (Standaarden)

Om te onderzoeken hoeveel procent van de leerlingen in een land een bepaalde leesstandaard haalt zijn vier benchmarks ontwikkeld. De processen en strategieën die nodig zijn om een bepaalde benchmark te halen zijn uitgebreid beschreven in het internationale PIRLS rapport, in dit overzicht zal alleen een korte samenvatting worden gegeven. Ook voor voorbeeldvragen verwijzen wij u naar het internationale rapport.

De schaalscore behorend bij de Gevorderde Benchmark is 625, de Hoge Benchmark 550, de Midden Benchmark 475 en de Lage Benchmark 400. Aangezien de leerlingen die de hoge benchmark halen, natuurlijk ook de midden en lage benchmark hebben gehaald zijn de percentages in de tabel cumulatief.

De benchmarks worden in het internationale rapport als volgt omschreven:

Lage Benchmark: De leerlingen bezitten de basis leesvaardigheden. Ze zijn in staat expliciet genoemde onderdelen uit de informatieve teksten te herkennen, te vinden en te reproduceren, met name informatie uit het begin van een tekst. Daarnaast beantwoorden ze enkele vragen waarvoor directe gevolgtrekkingen uitgevoerd moeten worden correct.

Midden Benchmark: De leerlingen zijn redelijk leesbekwaam, met name betreffende verhalende teksten. Ze zijn in staat de letterlijke betekenis van een plot te herkennen, enkele conclusies te trekken en sommige verbanden te zien. In de informatieve teksten kunnen ze gebruik maken van structuurondersteunende tekstelementen, informatie vinden voorbij de beginnende delen van de tekst en twee informatie-elementen uit de tekst halen bij het beantwoorden van een vraag.

Hoge Benchmark: Leerlingen zijn vaardige lezers. Ze zijn bijvoorbeeld in staat belangrijke informatie die op verschillende plaatsen in de tekst staat op te sporen en informatie uit de tekst te gebruiken bij de uitleg van antwoorden. Ze gebruiken tekstkenmerken om te navigeren door een informatieve tekst, leggen verbanden en maken inferenties. De leerlingen zijn in staat de hoofdgedachte van een tekst te herkennen, herkennen enkele tekstkarakteristieken en –elementen en zijn in staat een begin te maken met het integreren van ideeën en informatie uit een tekst.

Gevorderde Benchmark: Leerlingen zijn in staat informatie te integreren uit verschillende delen van een tekst en beantwoorden de vragen volledig op basis van informatie uit de tekst. Ze kunnen informatie interpreteren en tonen dat ze de functie van tekstkenmerken begrijpen. Leerlingen geven volledige antwoorden en demonstreren hun kunde in het begrijpen en interpreteren van een tekst en het integreren van details.

Bron: PIRLS 2006 International Report

Uit tabel 2.1 blijkt dat 99% van de Nederlandse leerlingen de laagste benchmark haalt, de Nederlandse leerlingen beheersen de basisleesvaardigheden dus vrijwel allemaal. Daarnaast haalt 91% van de leerlingen de midden benchmark, alleen Hong Kong haalt hier een hoger percentage (92%). Dit houdt in dat Nederland in vergelijking met andere landen een hoog percentage leerlingen heeft dat leesbekwaam is. Nagenoeg alle Nederlandse leerlingen behalen een redelijk leesniveau en ze lijken de basisvaardigheden van het technisch lezen prima onder de knie te hebben. Het aantal Nederlandse leerlingen dat de hoge benchmark haalt is met 50% nog steeds boven het internationale gemiddelde, maar niet hoog genoeg om de Top 5 landen te evenaren. Slechts 6% van de Nederlandse leerlingen haalt de gevorderde benchmark. Nederland blijft hier achter in vergelijking met de overige Top 10 landen. Ter illustratie, 10% van de leerlingen in Zweden haalt de gevorderde benchmark en bij de overige Top 10 landen zit minimaal 14% van de leerlingen in de gevorderde benchmark.

Het aantal Nederlandse leerlingen dat de hoge benchmark en de gevorderde benchmark haalt is significant verminderd ten opzichte van 2001. De significante daling van de overall begrijpend leesprestaties van de Nederlandse leerlingen van 2006 ten opzichte van 2001 is juist hieraan toe te schrijven. De achteruitgang wordt dus niet veroorzaakt door een groep minder goede lezers, maar door de verkleining van de groep extreem goede lezers.

Tabel 2.1: Percentage leerlingen dat de PIRLS 2006 International Benchmarks bereikt

Landen	Percentages leerlingen dat internationale benchmarks bereikt	Gevorderd (625)	Hoog (550)	Middel (475)	Laag (400)
Singapore		19 (1,4)	58 (1,7)	86 (1,0)	97 (0,4)
^{2a} Russische Fed.		19 (1,5)	61 (2,0)	90 (1,1)	98 (0,5)
^{2a} Canada, Alberta		17 (1,1)	57 (1,6)	89 (0,8)	99 (0,2)
^{2a} Bulgarije		16 (1,4)	52 (2,3)	82 (1,8)	95 (1,0)
^{2a} Canada, Brits-Columbia		16 (1,3)	56 (1,6)	88 (1,0)	98 (0,3)
^{2a} Canada, Ontario		16 (1,1)	54 (1,9)	87 (1,1)	98 (0,5)
Engeland		15 (0,9)	48 (1,3)	78 (1,1)	93 (0,7)
Luxemburg		15 (0,6)	56 (0,8)	89 (0,5)	99 (0,2)
Hong Kong		15 (1,0)	62 (1,6)	92 (0,8)	99 (0,2)
Hongarije		14 (0,9)	53 (1,8)	86 (1,4)	97 (0,5)
Italië		14 (1,4)	52 (1,8)	87 (1,3)	98 (0,4)
Nieuw-Zeeland		13 (0,7)	45 (1,0)	76 (1,0)	92 (0,6)
Canada, Nova Scotia		13 (1,0)	48 (1,2)	82 (1,0)	96 (0,4)
^{12a} Verenigde Staten		12 (1,2)	47 (2,0)	82 (1,4)	96 (0,6)
^{2a} Denemarken		11 (0,8)	52 (1,4)	85 (1,0)	97 (0,4)
Duitsland		11 (0,9)	52 (1,6)	87 (0,8)	97 (0,3)
Zweden		11 (0,9)	53 (1,5)	88 (1,0)	98 (0,4)
^{2b} Israël		10 (1,0)	40 (1,3)	70 (1,3)	85 (1,2)
[†] Schotland		10 (0,8)	40 (1,4)	77 (1,4)	93 (0,8)
Letland		8 (0,8)	46 (1,5)	86 (1,2)	98 (0,4)
Slowakije		8 (0,6)	43 (1,5)	80 (1,3)	94 (0,9)
Oostenrijk		8 (0,9)	45 (1,5)	84 (1,1)	98 (0,4)
^{12a} België (Vlaanderen)		7 (0,6)	49 (1,5)	90 (0,9)	99 (0,2)
Chinees Taipei		7 (0,7)	43 (1,3)	84 (1,0)	97 (0,4)
Polen		7 (0,5)	36 (1,2)	73 (1,1)	93 (0,7)
[†] Nederland		6 (0,5)	49 (1,2)	91 (0,8)	99 (0,2)
Canada, Québec		6 (0,8)	41 (1,9)	83 (1,3)	97 (0,4)
Slovenië		6 (0,6)	37 (1,2)	76 (1,1)	94 (0,5)
Litouwen		5 (0,8)	43 (1,3)	86 (0,9)	99 (0,3)
Frankrijk		5 (0,6)	35 (1,2)	76 (1,2)	96 (0,4)
Spanje		5 (0,5)	31 (1,3)	72 (1,3)	94 (0,8)
Roemenië		4 (0,5)	27 (1,6)	61 (2,2)	84 (1,8)
IJsland		3 (0,4)	29 (1,1)	72 (0,8)	93 (0,8)
België (Wallonië)		3 (0,4)	23 (1,3)	66 (1,6)	92 (0,7)
Moldavië		3 (0,4)	23 (1,5)	67 (1,9)	91 (0,9)
Macedonië		2 (0,4)	15 (1,1)	40 (1,7)	66 (1,6)
Trinidad en Tobago		2 (0,5)	13 (1,2)	38 (1,7)	64 (2,0)
[†] Noorwegen		2 (0,3)	22 (1,1)	67 (1,6)	92 (0,8)
Zuid-Afrika		2 (0,4)	6 (0,9)	13 (1,4)	22 (1,6)
^{2a} Georgië		1 (0,4)	15 (1,3)	50 (1,8)	82 (1,3)
Iran		1 (0,2)	8 (0,7)	30 (1,3)	60 (1,6)
Indonesië		0 (0,1)	2 (0,3)	19 (1,6)	54 (2,1)
Marokko		0 (0,0)	1 (0,4)	9 (1,2)	26 (2,0)
Koeweit		0 (0,1)	2 (0,3)	10 (0,8)	28 (1,2)
Qatar		0 (0,0)	1 (0,2)	11 (0,4)	33 (0,7)
Internationale Mediaan		7	41	76	94

Gevorderde Benchmark = 625
 Hoge Benchmark = 550
 Middel Benchmark = 475
 Lage Benchmark = 400

Percentage leerlingen op of boven Gevorderde Benchmark

Percentage leerlingen op of boven Hoge Benchmark

Percentage leerlingen op of boven Gemiddelde Benchmark

Percentage leerlingen op of boven Lage Benchmark

SOURCE: IEA Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS) 2006.